

BARNE-, UNGDOMS- OG
FAMILIEDIREKTORATET
Postboks 2233
3103 TØNSBERG

Vår ref.:
2025005836-2
(Bes oppgitt ved henvendelse)
Deres ref.:
2025/52540-1
Dato:
06.04.2025

Søknad om finansieringsbidrag til Kristiansand kommune fra tilskuddsordning til kriminalitetsforebyggende foreldrestøtte

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) informerer i brev av 27.2.25 om at det for 2025 er tildelt 20 millioner kroner til kriminalitetsforebyggende foreldrestøtte over kapittel 846, post 62 i statsbudsjettet. Kristiansand kommune søker med dette om 7 millioner til formålet fordelt mellom tiltakene beskrevet nedenfor. Kommunen prioriterer systematisk samarbeid med den 3. sektor, politi og helseforetak, i tillegg til tverrsektorielt samarbeid mellom ulike relevante kommunale aktører.

Situasjonsbeskrivelse:

Oversiktsbildet for barne- og ungdomskriminalitet i Kristiansand utarbeides årlig i et samarbeid mellom kommune og politi. Denne viser til at ungdomskriminaliteten i Kristiansand økte med 16 % fra 2022 til 2023, med en særlig økning i voldskriminalitet på nær 45% fra året før. Det var ungdom under 15 år, samt jenter, som sto for den største økningen i voldstallene for 2023. Generelt er det vinning og vold som topper kriminalitetsstatistikken for ungdom i 2023. Mesteparten av volden ungdom utsettes for, skjer i møter mellom ungdommer. Bruk av rusmidler er ofte en bakenforliggende årsak til kriminaliteten. Tallene fra 2024 peker i en positiv retning – i stor grad etter systematisk og god innsats fra aktørene som også samarbeider om tiltakene i denne søknaden.

Oversiktsbildet over barne- og ungdomskriminalitet i Kristiansand i 2024 viser en tydelig nedgang i antall anmeldelser og antall ungdommer registrert for kriminalitet sammenlignet med året før. Den største nedgangen er blant barn og ungdom i alderen 10–14 år med nær 60 % nedgang. Til tross for nedgang i registrert kriminalitet i 2024 har kommunen fortsatt

en høy andel anmeldte forhold i alderen 10–17 år sammenlignet med andre storbyer. Ungdommene er svært mobile, de møtes på kryss og tvers av alder, geografisk tilknytning og skoletilhørighet. De møtes ofte i sentrum/ byen eller sentrumsnære områder.

Organisering av det kriminalitetsforebyggende arbeidet:

Det kriminalitetsforebyggende arbeidet i Kristiansand er bygd opp med utgangspunkt i SLT-modellen, i tett samarbeid mellom kommune og politi. På overordnet nivå samarbeider politikontakten og kriminalitetsforebyggende koordinator. På et mer konkret og operativt nivå er det ukentlig samarbeid mellom kommune og politi gjennom en felles organisering av områdekontakter. Dette sikrer både kjennskap, kontinuitet og relasjoner som betydelig øker koordinerte og treffsikre tiltak fra både kommunale og statlige aktører. Kristiansand kommune er inndelt i 5 geografiske områder med tilhørende skolestruktur. Som et ledd i SLT-modellen har kommune og politi organisert seg med områdekontakter i både politi og kommune for hvert av de geografiske områdene. Disse to samarbeider om saker i sitt geografiske område og regelmessig sammen med de andre områdekontaktene på tvers av geografiske områder. I samarbeidet benyttes blant annet bekymringssamtale og kjernegruppe som tiltak.

Den kommunale områdekontakten er en naturlig brobygger mellom skole, hjem og fritid, og samarbeider i tillegg til funksjonene internt i avdelingen, eksempelvis familieråd, med instanser som politi, tverrfaglige aktører i sitt område, skoler, skolehelsetjenesten, barnevern, fritid og aktuelle frivillige lag og foreninger. Områdekontaktene har oversikt over relevante kriminalitetsforebyggende tiltak i kommunen som ICDP kurs, sinnemestringskurs for foreldre, støttesystemer, frivillig innsatser eksempelvis fritidsgrupper og Gatemekling etc, og er en naturlig brobygger inn til disse tjenestene/tiltakene.

De kommunale områdekontaktene er organisert i Avdeling for oppvekstmiljø og forebyggende tjenester. Avdelingen har en kommunedekkende funksjon og betjener flere relevant tverrfaglig tiltak i forebygging av ungdomskriminalitet, blant annet kjernegrupper, oppsøkende miljøterapeuter i Gatepuls, Familie- og foreldreråd og nullvisjon mot vold og seksuelle overgrep. Avdelingen er også sentral i opprettelsen av beredskapsteamet som kommunen har fått midler til gjennom regjeringens satsing mot ungdomskriminalitet (Gjengpakke 2 i statsbudsjettet).

Involvering og samarbeid med opplæringsarenaene og fritidstilbudene vektlegges spesielt i Kristiansand og det er en uttalt strategi at tilbudene skal være tilgjengelige tett på barnas hverdager gjennom oppsøkende tjenester og arenafleksible tilnærminger. Samarbeid med foreldre og trygge engasjerte voksne i lokalmiljøene er en helt sentral innsatsfaktor. Kristiansand kommune er glad for stimuleringsmidlene som er satt av for å utforske og forsterke foreldrestøttene tiltak. Kommunen prioriterer tydelig også fra egne budsjetter for å innrette og videreutvikle tjenestene mot forsterkede forebyggende og helsefremmende innsatser, for å lykkes med barnevernsreformen.

Tiltakene i denne søknaden, ses i sammenheng med opprettelsen av beredskapsteam og organiseres i Avdeling for oppvekstmiljø og forebyggende tjenester. Samlet sett vil tiltakene bidra til å styrke den kriminalitetsforebyggende innsatsen i Kristiansand og øke muligheten for igangsetting av tverrfaglige innsats. Rekruttering til tiltakene kan komme fra ulike hold i offentlig og frivillig sektor, så vel som foreldre selv. Avdelingen er en viktig brobygger for å gjøre tiltakene kjent, mobilisere og igangsette. De virksomme kreftene utløses både fra foreldre, voksne, ungdommer selv og profesjonelle aktører.

Foreldrestøtte

Nærværende, bevisste foreldre og foresatte spiller en helt avgjørende rolle i forebygging av kriminalitet blant barn og unge. Barn i risiko for å begå kriminalitet, er ofte uttrykk for underliggende utfordringer som har sitt utspring fra flere arenaer, sosiale relasjoner og livssituasjoner. Trygg tilknytning, tydelig grensesetting og foreldre som emosjonelt er tilgjengelige og involverte i barnets liv, har avgjørende betydning for å redusere risikoen for negativ utvikling. Et helhetlig familieperspektiv og felles innsatser med støtte til familien reduserer risikofaktorer.

Utfordringer hos ett familiemedlem påvirker alle medlemmene i familien, hele familien som system inkludert de dynamikkene som systemet legger til rette for. Foreldre står ofte i krevende situasjoner som kan føre til maktesløshet, frustrasjon og belastning i hverdagen. Forutsetningen for å håndtere summen av belastninger i hverdagen varierer. Det er derfor viktig at foreldre ikke står alene i arbeidet med å støtte og veilede barnet eller en gruppe ungdommer. Foreldrenes egen mestringsfølelse og deres evne til å håndtere konflikter, gi støtte og samtidig sette nødvendige grenser, kan styrkes ved målrettet oppfølging, nettverksbygging og konkret problemløsning i sanntid.

Kristiansand kommune har de senere år forsterket oppmerksomheter på lokalsamfunnsarbeid, forebygging og konkret samarbeid med familier på ulike arenaer. I opplæringstilbudene barnehage og skole systematiseres foreldresamarbeid. Tverrfaglige tilnærminger vektlegges uansett hvilken arena samarbeidet foregår på. Barnevernsreform, justering i juridiske rammeverk og mange statlige initiativer og pålegg, klargjør forventningen om at kommunen skal forsterke slikt arbeid.

Oppstarts midler til foreldrestøtte gir mulighet til å prøve ut og forsterke kunnskapsbaserte måter å samarbeide med barnas betydningsfulle voksenpersoner i hverdagen. Så langt det er mulig, sikrer Kristiansand kommune løpende evaluerings- og følgeforskning av nye innsatser som iverksettes. Nettverk og en positiv delingskultur mellom kommuner – både i storbysamarbeid og gjennom regionale samarbeidsforum gir gode kanaler til å dele resultater og suksessfaktorer.

Gjennom tiltakene i søknaden ønsker vi å styrke helhetlig støtte til familier med barn/ungdom i alderen 12-18 år i risiko for kriminalitet, ved å legge til rette for støttende nettverk, positive sosiale møtesteder og konkret oppfølging til å møte utfordringer. Ved å investere i familien som helhet, vil barn og unge få bedre forutsetninger for å ta gode valg, etablere sunne relasjoner og holde seg utenfor kriminalitet. Tiltakene som er skissert i søknaden inngår i Kristiansand kommunes helhetlige tilnærming for å forebygge ungdomskriminalitet og er samordnet med arbeidet med Skolemiljøteam, Beredskapsteam og tildelingen til Kristiansand kommune i «gjengpakke2,» i tillegg til flere lokale innsatsområder.

Tiltakene er i hovedsak tenkt å styrke forebyggende innsats i kommunen, utenfor barnevernstjenesten og vil være i samarbeid med relevante statlige instanser, tjenesteområder i kommunen og frivillige lag og foreninger. Barnevern er aktør i de tema og saker der deres handlingsmuligheter passer inn. Tiltakene vil kunne benyttes både på indikert, men ikke minst selektert nivå, og vil være et betydningsfullt supplement til kommunens tverrfaglige innsats for å forebygge barne- og ungdomskriminalitet i Kristiansand.

Kristiansand kommune søker om støtte til følgende tiltak:

1. Foreldreråd, Tiltak på selektert nivå
2. Forebyggende Familieråd, Supplerende tiltak
3. Samarbeidsråd, koordinerende innsats mellom privat og offentlig nettverk
4. Opplæring i familieråd og foreldreråd i og til andre kommune, initiativ til nettverk

1. Foreldreråd:

Kristiansand kommune har stor tro på å etablere foreldrestøttene tiltak rundt grupper av foreldre til barn og ungdom som er i ferd med å utvikle uheldige atferdsmønstre. Dagens ungdom er svært mobile, og den digitale verden bidrar til omgangskretser på tvers av skoler, geografiske områder og aldre. Det kan være svært utfordrende for foreldre å ha kjennskap til barnets nettverk. I langt større grad enn tidligere, har unge tilganger til kontaktetablering og samhandling utenfor arenaene de nære, trygge og betydningsfulle voksne har kjennskap til og oversikt over. Kommunens mål er å beskrive og tilgjengeliggjøre disse arenaene for voksne, slik at unge og deres foreldre tar flere valg i fellesskap. Gjennom foreldreråd ønsker vi å styrke foreldrenes tiltro til egen betydning overfor sitt barn – og sitt barns venner – ved å legge til rette for nettverksbygging blant foreldre til barn og ungdom i risiko for å begå eller som har begått kriminalitet.

Temaer som egner seg for foreldreråd kan være utenforskap, sosiale utfordringer, mobbing, utrygt og urolig læringsmiljø, oppvekstmiljø, gjengproblematikk samt bekymringer knyttet til rus, vold og sosialt press.

Målet med foreldreråd er å etablere et støttende voksennettverk rundt en gruppe barn og ungdom som vekker bekymring – gjennom bruk av et klart metodisk verktøy som er evidensbasert i barnevernsammenhenger. Siktemålet er å dokumentere effekter ved bruk av metoden utenfor barnevernet. Foreldrerådet skal utnytte ressursene i det private nettverket og suppleres med offentlige tiltak. Det skal bidra til at foreldrene får en samlet forståelse av bekymringene for gruppen, samt diskutere og planlegge fremtidige tiltak. Foreldrene vil få informasjon og generell kunnskap gjennom faglige innlegg basert på forskning og andre relevante kilder, tilpasset deres behov. Foreldrerådet skal styrke foreldrenes tro på egen betydning og kraften i å samarbeide rundt barna sine. Offentlige aktører gis naturlig gjennom bruk av metoden en helt ny posisjon som reduserer forventning til og etterspørsel etter offentlige tjenester. I en tid med mye oppmerksomhet på forventingsgapet i

velferdsstaten og krevende økonomiske prioriteringer, finner vi det spennende å dokumentere mer varige og kostnadseffektive tilnærminger.

2 Forebyggende familieråd:

I Kristiansand har vi siden mars 2023 gjort oss erfaringer med bruk av familieråd i det forebyggende sporet, utenfor den mer tradisjonelle bruken i barnevernet. Vi anser forebyggende familieråd som et virkningsfullt tiltak og ønsker i større grad å benytte dette som et supplement til gruppetiltaket Foreldreråd. Dette kan være et tiltak rettet mot enkeltfamilier i målgruppen. Per dato har vi ikke systematiske evalueringresultater tilgjengelig, men erfaringen så langt tilsier at tiltaket bidrar til å ramme inn ungdom som har begynt å ta ukloke valg for seg selv og snur negativ utvikling. Det er satt i gang systematisk forskning på tiltaket, men resultater herfra er enda ikke klare.

Forebyggende familieråd er en strukturert møteform hvor familien og nettverket kommer sammen for å drøfte og finne løsninger på problemer eller utfordringer de står overfor. Målet er å fremme kommunikasjon, forståelse og samarbeid blant alle involverte parter for å finne de beste løsningene for barn, ungdom og familie. Familierådet involverer familie, slekt og nettverk for å finne gode løsninger og bidra til å gjennomføre dem. Den unge selv er aktivt med i samtalen og prioriteringene. Målet er å komme fram til en plan som skal forbedre familiens, og spesielt barnets, livssituasjon.

Forebyggende familieråd bygger på omfattende brukermedvirkning. Gjennom familieråd jobbes det systematisk for å bygge et lag rundt barn, unge og familier ved å involvere nettverket. Aktuelle temaer i et familieråd kan være skolefravær, ensomhet, mobbing, fritidsdeltakelse eller relasjoner i familien. Prosesser som bygger lag og fellesskap viser seg å kunne skape langsiktige og bærekraftige løsninger ved å mobilisere det private nettverket. Familieråd sikrer brukermedvirkning i trygge rammer, relasjonsbygging, skaper forutsigbarhet, legger til rette for gjenopprettende prosesser, og møter individet og familien helhetlig. Barn og unge får eierskap til egen prosess og eget liv, noe som bygger selvstendighet og kollektiv ansvarlighet. Erfaringer viser at dette er et egnet tiltak for myndiggjøring i praksis. Familieråd kan også legge til rette for et godt og hensiktsmessig samarbeid mellom familien og det offentlige.

3 Samarbeidsråd:

Betydningen av koordinert innsats – helst gjennom kjente og klare strukturer – kan ikke undervurderes, spesielt når det gjelder å håndtere komplekse utfordringer i det offentlige. Ofte møter vi på utfordringer med å sikre en helhetlig og samordnet tilnærming, noe som kan svekke effektiviteten av tiltakene. For å styrke den koordinerte innsatsen, ønsker vi å benytte en variant av familieråd som vi kaller samarbeidsråd.

Kristiansand har en politisk vedtatt nullvisjon mot vold og seksuelle overgrep. Vi vet at denne gruppen har en økt andel risikofaktorer i livet sitt, inkludert kriminalitet. Derfor ønsker vi å styrke den koordinerte innsatsen mot risikoutsatte grupper, spesielt familier som har vært gjennom tilrettelagte avhør på Barnehuset i Kristiansand. Ved å iverksette samarbeidsråd, skal samarbeidet mellom ulike aktører forbedres og sikre en mer helhetlig tilnærming til støtte og tiltak.

Samarbeidsråd bygger på familierådsmetoden, som både kan beskrives som en modell og en tilnærming basert på samarbeid og involvering. Samarbeidsråd inkluderer både private nettverk og offentlige "hjelpere" i barnets liv.

En videreutvikling av familieråd til samarbeidsråd har store potensialer. Kommune 3.0 refererer til en modernisering i offentlig forvaltning og styring, med vekt på innbygges involvering, åpenhet og samarbeid, såkalt governance ledelse. Familieråd operasjonaliserer og konkretiserer innholdet i kommune 3.0 og videreutvikles med samarbeidsråd hvor både privat og offentlig nettverk trekkes inn.

Barn og unge med utfordringer i 2025 krever samarbeid mellom flere tjenester. De har ofte komplekse problemer med dynamiske faktorer på individ-, familie-, institusjons- og samfunnsnivå. Samarbeidsråd bygger på systemtenkning og involverer ulike systemer for å finne løsninger.

Målet er å hjelpe barn med å utvikle egne tanker om egen situasjon, samtidig som de får koordinert hjelp fra voksne i sitt nettverk. Samarbeidsråd kan bidra til barn som strever med skolefravær, ensomhet, utenforskap, psykiske vansker, rus, kriminalitet eller omsorgsutfordringer, som på sikt kan erstatte andre tverretatlige møtearenaer.

Barn og unge med komplekse behov er sårbare og har typiske utfordringer som psykisk uhelse og vanskeligheter med å fullføre utdanning. Ungar (2013) hevder at hjelpen må

oppleves meningsfull og tilgjengelig for å ha effekt, og **for mange** profesjonelle kan utgjøre en barriere. Lokalsamfunnet og kommune/stat har ansvar for å gjøre mulighetsstrukturer tilgjengelige. Relasjonelle og myndiggjørende aspekter er avgjørende for at hjelpen skal oppleves meningsfull og hensiktsmessig, særlig for unge i utvikling.

4. Opplæring i og til andre kommuner – samle kraft gjennom nettverk

Det siste året har Kristiansand også bistått flere nabokommuner med kriminalitetsforebyggende innsatser gjennom foreldreråd. Kommunen er opptatt av at kunnskap om virksomme tiltak er viktig å dele og noen av tiltakene det søkes om her, kan forsterke det forebyggende arbeidet også utenfor Kristiansand kommunes ansvarsområder. Kommunen forsøker å ivareta et regionalt ansvar ved å tilgjengeliggjøre tiltak som viser positive effekter og som krever en grad av spesialisering. Modellene vi prøver ut, kan gjøres tilgjengelig utenfor kommunens grenser, innenfor de juridiske rammene vi forholder oss til i dag. Av denne grunn er kommunen også frimodig nok til å søke om en relativ stor andel av midlene som Bufdir lyser ut til foreldrestøttende tiltak.

Fremdriftsplan:

Søknadssummen er tenkt som et supplement til pågående bruk av familieråd og foreldreråd i kommunen. Det foreligger allerede kompetanse internt på tiltakene. Midlene vil bidra til en styrkning av det pågående arbeidet og vil oppjusteres i takt med mobilisering av ressurser og kapasitet på familierådskontakter. Eventuelt positivt svar på søknaden vil med andre ord raskt kunne settes ut i konkret handling i Kristiansand kommune. Systematisk evaluering av resultater og nettverksarbeid med andre kommuner, øker forutsetning for å spre effekter langt utover det lokale aktører sørpå klarer å oppnå.

Budsjett for gjennomføring av omsøkte tiltak.

Administrativ støtte og klar styring av logistikk er vesentlig for å sikre gode prosesser og kvalitet på møteplassene det legges til rette for. Enkel servering som pizza e.l. og noe å drikke prioriteres til alle samlingene, siden det er av stor betydning for stemning og løsningsfokuserte holdninger fra alle deltakerne, uansett hvilken problematikk det skal arbeides med.

Beløp i 1000 kr

Beskrive tiltak	Omsøkt beløp	Egenfinansiert kostnad
Koordinatorer	2 500	1 000
Familierådskontakter	2 500	500
Nettverksbygging, koordinatortreff	500	1 000
Administrativ støtte	500	500
Kompetanseheving/ nettverk eksternt	1 000	
Familierådskonsulent		1 000
Områdekontakter		5 000
Sum	7 000	9 000

Kostnader til bygg og lokaler innberegnes ikke i budsjettet, siden kommunen er tjent med at skoler, barnehager, Familiens hus og andre kommunale bygg rundt i byen er kjent for innbyggere og aktivt brukes i det lokalsamfunnsarbeidet kommunen har ansvar for og som Kristiansand arbeider systematisk med.

Kristiansand kommune ser frem til den videre behandling av søknaden med et snarlig og positivt svar tilbake. Kommunen ser frem til å fortsette det konstruktive samarbeidet med Bufdir og Bufetat om innovasjoner i offentlige tjenesteleveranser, med viktige og bærekraftige effekter.

Med hilsen

Jon Wergeland
Kommunalsjef Barn og familie

Dokumentet er godkjent elektronisk og gyldig uten underskrift